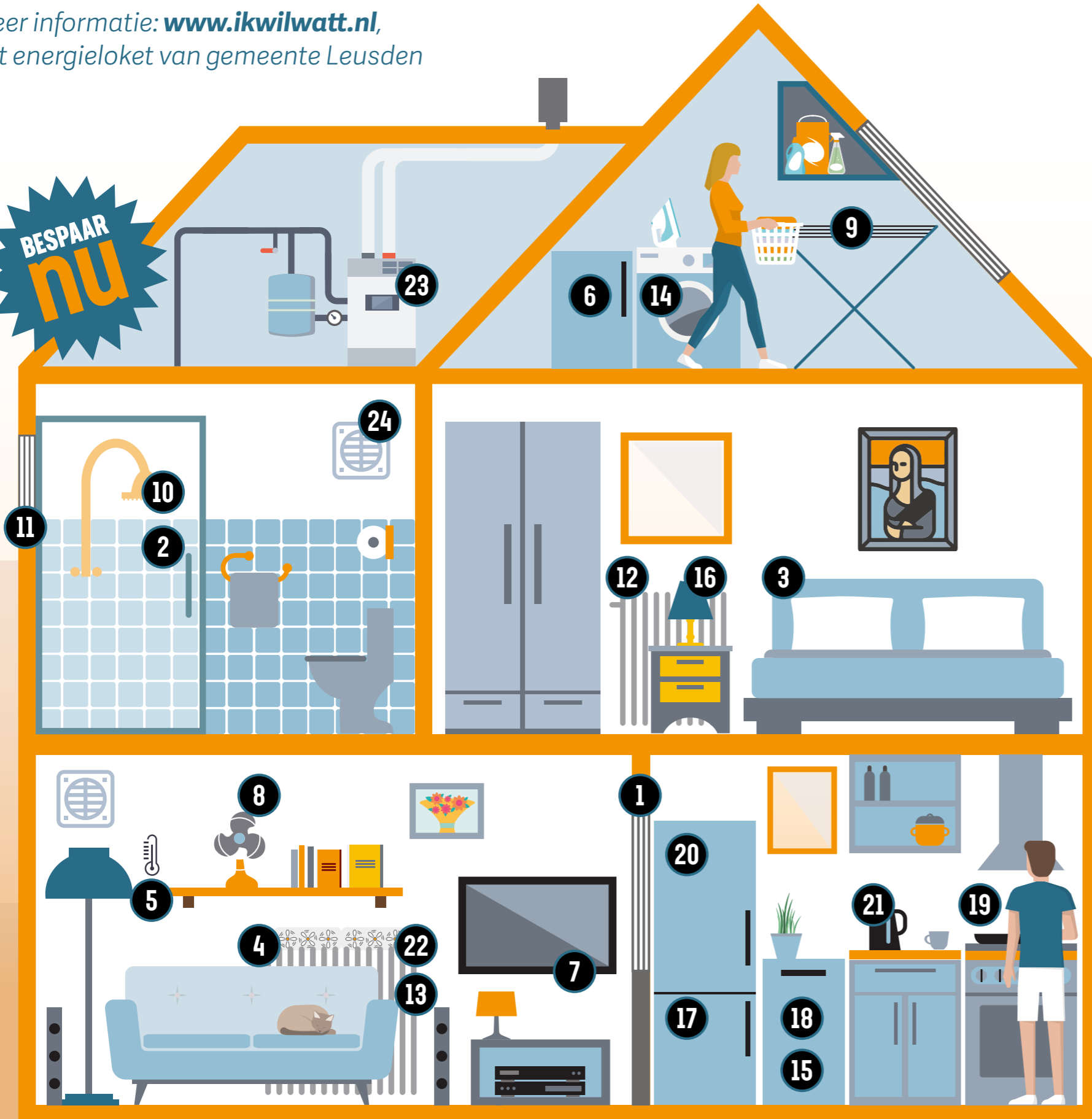

Wil je ook meer energie besparen, meer comfort en een lagere energierekening?

Dan zijn hier 24 tips voor je (zie ook achterkant)

Meer informatie: www.ikwilwatt.nl,
het energieloket van gemeente Leusden

24 TIPS

Zet een kruisje in één van de rondjes: interesse heb/doe ik al

1 ☐ ☐	2 ☐ ☐	3 ☐ ☐
Plaats deurdrangers	Douche niet langer dan 5 minuten	Verwarm minder kamers in huis
4 ☐ ☐	5 ☐ ☐	6 ☐ ☐
Gebruik een radiator ventilator	Zet de thermostaat een graadje lager	Doe 2 ^e koelkast weg
7 ☐ ☐	8 ☐ ☐	9 ☐ ☐
Zet apparaten uit en niet op stand-by	Gebruik de ventilator in plaats van de airco	Hang je was aan de lijn
10 ☐ ☐	11 ☐ ☐	12 ☐ ☐
Plaats een douchespaarkop	Plaats tochtstrips	Plaats radiatorfolie achter je radiatoren
13 ☐ ☐	14 ☐ ☐	15 ☐ ☐
Houd radiatoren vrij	Was op 40 graden	Zet de vaatwasser op eco-stand
16 ☐ ☐	17 ☐ ☐	18 ☐ ☐
Gebruik ledlampen	Zet je vriezer op max. -18°C	Zet vaatwasser pas aan als deze vol is
19 ☐ ☐	20 ☐ ☐	21 ☐ ☐
Kies de juiste vlam, en doe deksel op de pan	Koel zuinig en ontdooi regelmatig de koelkast	Gebruik de waterkoker zuinig
22 ☐ ☐	23 ☐ ☐	24 ☐ ☐
Ontlucht radiatoren regelmatig	Stel je cv-ketel af	Zorg voor goede luchtcirculatie

24 TIPS om te besparen op jouw energierekening

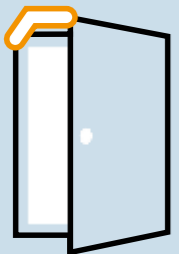
die tevens bijdragen aan een beter milieu

Grootste besparingen leveren de meeste winst op

1 tot €250,- p/jaar

Plaats deurdrangers

Als je alle tussendeuren in huis sluit en in kamers waar je niet bent de radiator uitzet, bespaar je tot €250,- per jaar aan gas.

2 tot €225,- p/jaar

Douche niet langer dan 5 minuten

Iedere dag 20 minuten douchen kost €300,- p/jaar en 5 minuten kost €75,- p/jaar. (per persoon) **Tip:** plaats een (leuke) douchetimer in de douche.

3 ca. €170,- p/jaar

Verwarm minder kamers in huis

Verwarm alleen de kamers waarin je zit of werkt en sluit alle deuren in huis.

4 tot €170,- p/jaar

Gebruik een radiator ventilator

Met radiator ventilatoren kan de keteltemperatuur omlaag tot 60°C en wordt woonkamer toch snel lekker warm.

5 tot €85,- p/jaar

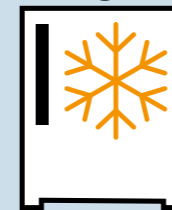
Zet de thermostaat een graadje lager

Zet de thermostaat 1°C lager. **Tips:** doe een warme trui aan, gebruik een deken op de bank en zet 1 uur voordat je gaat slapen de thermostaat op nachtstand.

6 tot €80,- p/jaar

Doe 2^e koelkast of vriezer weg

Een 2^e koelkast of vriezer is vaak oud en verbruikt veel stroom. Vervang de koelkast of vriezer door een energiezuinige.

7 tot €75,- p/jaar

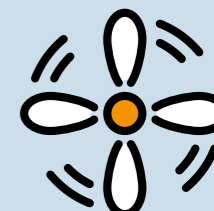
Zet apparaten uit en niet op stand-by

Laat elektrische apparaten niet op stand-by staan, maar zet ze helemaal uit. **Tip:** gebruik hiervoor een stekkerdoos met schakelaar.

8 tot €60,- p/jaar

Gebruik de ventilator in plaats van de airco

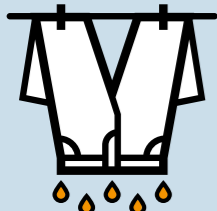

Een airco verbruikt veel stroom als hij aan staat. Een ventilator is energiezuiniger en dus milieuvriendelijker dan een airco.

Alle beetjes helpen en zijn goed voor het milieu

9 tot €70,- p/jaar

Hang je was aan de lijn (i.p.v. in de droger)

Hang je was aan de lijn. Heb je daar weinig ruimte voor, probeer dan de helft van je was op te hangen, dat bespaart toch ook al zo'n €30,-.

10 tot €55,- p/jaar

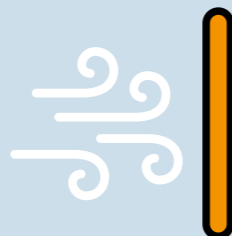
Plaats een douchespaarkop

Monteer een waterbesparende douchekop. Dat bespaart tot pp €40,- per jaar en bij het vervangen van een regendouche wel €55,- pp per jaar.

11 tot €50,- p/jaar

Plaats tochtstrips

Plaats tochtstrips in deuren en ramen (en een tochtborstel voor de brievenbus). **Tip:** isoleer ook het luk van je kruipruimte!

12 tot €30,- p/jaar

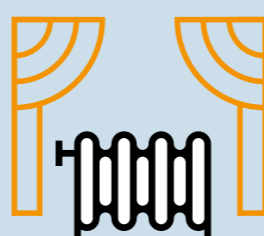
Plaats radiatorfolie achter je radiatoren

Plaats radiatorfolie bij radiatoren tegen een niet geïsoleerde buitenmuur.

13 tot €20,- p/jaar

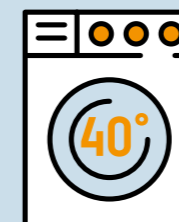
Houd radiatoren vrij

Hang geen gordijnen voor de radiator en zorg dat er (vooral in de winter) geen meubels voor de radiator staan.

14 tot €20,- p/jaar

Was op max. 40 graden

Was niet warmer dan op 40 graden. **Tip:** het is voor hygiëne niet altijd nodig heter te wassen dan 40°C. (behalve bv. vaatdoekjes)

15 tot €15,- p/jaar

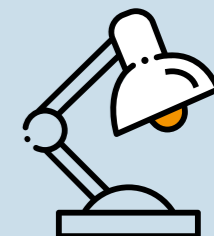
Zet de vaatwasser op eco-stand

Gebruik je toch een vaatwasser, zet hem dan op eco-stand. Dit wast doorgaans goed schoon en is veel zuiniger. Je bespaart zo'n €15,-.

16 tot €5,- p/jaar

Gebruik ledlampen

Vervang gloei- en halogeenlampen door ledlampen. Besparing per lamp is € 4,50 per jaar.

Handige extra tips kleine besparingen en/of meer comfort

17 TIP

Zet je vriezer op max. -18°C

Bedenk goed of je echt een vriezer nodig hebt. Als je hem toch gebruikt, zet hem dan maximaal op -18°C.

18 TIP

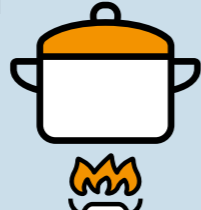
Zet vaatwasser pas aan als deze vol is

Geen vaatwasser gebruiken bespaart het meest. Gebruik je deze toch, zet hem dan pas aan als deze helemaal vol is.

19 TIP

Kies de juiste vlam, en doe deksel op de pan

Zorg dat de gasvlam onder de pan blijft. Doe ook altijd de deksel op de pan. Eten kookt dan eerder, en wordt sneller gaar, dit spaart gas.

20 TIP

Koel zuinig en ontdooi regelmatig de koelkast

Laat spullen uit de diepvries in je koelkast ontdooien. Ontdooi ook koelkast & vriezer regelmatig. **Tip:** Zet beide kasten 10 cm van de muur af.

21 TIP

Gebruik de waterkoker zuinig

Zuinig omgaan met de waterkoker levert best wat op. **Tip:** verwarm niet meer water dan nodig. Maak water ook niet heter dan nodig.

22 TIP

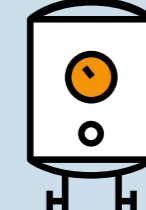
Ontlucht radiatoren regelmatig

Als er teveel lucht in de leidingen zit werkt de verwarming niet optimaal. Dit kost extra energie. **Tip:** vul ook de cv-ketel bij.

23 TIP

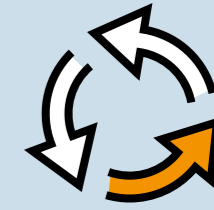
Stel je cv-ketel af (of laat het doen)

Laat de temperatuur van de ketel afhangen van de buitentemperatuur (ketels staan vaak op 90°C, terwijl 60°C al prima is). Kijk op zetmop60.nl

24 TIP

Zorg voor goede luchtcirculatie

Schone lucht in huis is noodzakelijk voor jouw gezondheid. **Tip:** open even 's ochtends de ramen/deuren om verse lucht binnen te laten.